

JAARVERSLAG 2025

MEER DAN TAAL!

VOORWOORD

Taal is de sleutel tot participatie. Dit is al sinds de oprichting de kern van onze visie. Bij Taal aan Zee vinden we het belangrijk dat iedereen kan deelnemen aan onze samenleving. Maar voor echte deelname is meer nodig dan alleen taallessen. Het thema van dit jaarverslag is dan ook Meer dan Taal.

In dit verslag leest u dat we de sleutel tot participatie ook zelf in de praktijk brengen door activiteiten met deelnemers en vrijwilligers te organiseren. Zo bezochten we met groepjes deelnemers en vrijwilligers de bibliotheek en meerdere concerten van het Residentie Orkest, waar we gratis kaartjes voor krijgen in het kader van maatschappelijke projecten van het Residentie Orkest. We waren ook in Amare, de Koninklijke Schouwburg en het Paard.

Culturele organisaties bieden gratis toegang, waar wij zeer dankbaar voor zijn. Zo kunnen deelnemers en vrijwilligers naar concerten en ook naar musea. We gingen onder meer naar Het Mauritshuis, het Louwman Museum en het Huis van het Boek. Taal aan Zee is trots op het aanbod dat we met onze partners kunnen verzorgen. Dat kan alleen dankzij de samenwerking met deze instellingen en het feit dat zij zich openstellen voor onze doelgroep.

Ook in 2026 heeft de gemeente Den Haag een grote taak wat betreft asielzoekers en statushouders. Het gaat daarbij niet alleen om hun opvang en huisvesting, maar ook over hun integratie in de Haagse samenleving. Met onze taakopvatting van taallessen wil Taal aan Zee hier graag een bijdrage aan leveren.

In 2025 hebben wij ons mooie werk kunnen doen door de vele samenwerkingen en dankzij onze subsidiegevers en donateurs. Naast de jaarlijkse grote subsidie van de gemeente Den Haag hebben we eind van het jaar ook twee meerjarige subsidies ontvangen van het MDT en Fonds 1818 voor projecten die starten in 2026.

Het werk van Taal aan Zee is alleen mogelijk dankzij onze geweldige vrijwilligers én ons kleine toegewijde team. In 2026 zullen we samen ons werk voortzetten; in de lessen en in de samenleving.

Marit Maij

Voorzitter bestuur

IN DIT JAARVERSLAG

[Klik op de link](#) om direct naar het onderdeel te gaan

Resultaten & hoogtepunten 2025

Onze organisatie

pagina 6

- Het team van Taal aan Zee
- Onze visie en missie
- Het belang van Taal aan Zee
- Blik op de toekomst
- Meer dan taal!

Ons educatieve aanbod

pagina 22

- Aanbod lessen voor asielzoekers en statushouders
- Aanbod Taal-aan-Zee-maatjes
- Aanbod voor kwetsbare anderstaligen in de wijk
- Projecten Taal aan Zee en samenwerking

Onze vrijwilligers

pagina 37

- Waardering, trainingen en workshops vrijwilligers
- Vrijwilligersbeleid en keurmerk Goed Geregeld

Financiën

pagina 41

- Financieel jaarverslag
- Subsidies, fondsen en overige inkomsten

Colofon

pagina 44

Overzicht van het totale bereik van alle deelnemers in 2025**Totaal aantal deelnemers: 1.349**

- Inclusief deelnemers uit randgemeenten: 65

Totaal bereik met subsidie van Gemeente Den Haag OCW/**Onderwijsbeleid: 1.284**

- Deelnemers Centraal (asielzoekers en statushouders): 468
- Taalmaatjes (asielzoekers en statushouders): 138
- Kwetsbare deelnemers in de wijk: 280
- Deelnemers Taal in de Praktijk: 53
- Deelnemers Taal in de bibliotheek (gemiddeld per week): 345

Deelnemers* (939) uit 63 landen van herkomst, top vijf:

1. Syrië: 19%
  2. Turkije: 18%
  3. Oekraïne: 9%
  4. Iran: 7%
  5. Jemen: 7%
- Overig: 40%

Geslacht:

- Vrouw: 53%
- Man: 47%

Leeftijd:

- Jonger dan 34 jaar: 39% van alle deelnemers
- Jonger dan 44 jaar: 60% van alle deelnemers

*Deze cijfers betreffen deelnemers van Taal aan Zee, exclusief deelnemers van Taal in de bibliotheek; hiervan hebben wij geen gedetailleerde gegevens.

Hoogtepunten 2025

335

vrijwilligers hebben zich ingezet voor Taal aan Zee.

73

nieuwe vrijwilligers zijn begonnen.

4

jubilierende vrijwilligers (10-15 jaar) zijn tijdens vrijwilligersbijeenkomst in Koninklijke Schouwburg in het zonnetje gezet.

Succesvolle afronding Jong Taal aan Zee met jonge vrijwilligers en drie jaar vervoltraject MDT.

1349

deelnemers oefenden wekelijks Nederlands met de vrijwilligers van Taal aan Zee.

63

landen van herkomst deelnemers, top drie:

1. Syrië: 19%
2. Turkije: 18%
3. Oekraïne: 9%

60%

van de deelnemers is jonger dan 44 jaar.

9

gemiddeld cijfer dat deelnemers Taal aan Zee geven.

Samen eropuit! Deelnemers gingen er nog nooit zo vaak samen op uit naar het theater en musea.

Mooie samenwerkingen met Residentie Orkest, het Nationale Theater en andere culturele organisaties.

Nieuw: Samenwerking met Amare en het Haags Historisch Museum.

Taal aan Zee maakte de verkiezingen begrijpelijk met laagdrempelig digitaal lesmateriaal.

Nieuwe leesclubs Heel Taal aan Zee Leest verder (incl. podcast). Alles in het kader van Heel Den Haag leest!

Taal aan Zee in radio-uitzending Haagse Helden bij Den Haag FM.

Veel gulle gevers steunden Taal aan Zee met een gift, donatie en/of kennis.

Samenwerking en verbinding in de Taalketen zorgden voor een samenhangend en kwalitatief hoogstaand taal- en inburgeringsaanbod in Den Haag.

ONZE ORGANISATIE

De vrijwilligers en het team van medewerkers

335 vrijwilligers verzorgden in 2025 de educatieve activiteiten van Taal aan Zee en werden daarbij ondersteund door een klein team van betaalde medewerkers: Ingrid Suasso (directeur), Amina Karbache, Annabelle Lock, Corine van Egten, Eline van Oord, Fatma Ekren, Fanny Winkelman, Gül Sahin, Inge van der Schoot, Jeannette Philipsen, Jenny van de Griend, Karolien Bockma en Myrthe Boerendonk.

In februari verwelkomden we een nieuwe collega: Karolien Bockma. Zij begon als coördinator van de lessen voor asielzoekers en statushouders op ons centrale adres, Calandstraat 1. Corine van Egten vervulde tijdelijk de rol van coördinator ter vervanging tijdens het verlof van Myrthe Boerendonk, die haar tweede kindje kreeg.

Bestuur

De rol van het bestuur van Taal aan Zee is strategisch beleidsvormend en toezichhoudend, met een advies- en klankbordfunctie. In 2025 bestond het bestuur uit Marit Maij (voorzitter), Mahender Autar (vicevoorzitter), Saskia de Koning (secretaris), Patrick Ostendorf (penningmeester), Haydar Al Sawad, Dirk Boselie (tot 1 mei) en Jan Willem Duijzer (vanaf 1 mei) en Giel Kok.

Na zeven jaar nam penningmeester Pascal van der Bend-Scholte afscheid. Patrick Ostendorf volgde haar per 1 januari 2025 op. Dirk Boselie stopte na zijn eerste termijn van vier jaar en werd opgevolgd door Jan Willem Duijzer.

Comité van aanbeveling

Ons comité van aanbeveling bestaat uit Rabin Baldewsingh, Splinter Chabot, Ingrid van Engelshoven, Kathleen Ferrier, Martine Gosselink, Leila Prnjavorac en Sheila Sitalsing. Zij verbinden hun naam aan Taal aan Zee omdat ze onze organisatie een warm hart toedragen. Daar zijn wij hen enorm dankbaar voor.

“Taal is en blijft de sleutel voor participatie in de samenleving. Taal aan Zee geeft nieuwkomers toegang tot onze taal en daarmee een warm welkom in onze samenleving.”

INGRID VAN ENGELSHOVEN

“Zeer vereerd dat ik mij met deze collega’s voor dit belangrijke doel mag inzetten.”

KATHLEEN FERRIER

“Alles begint met lezen”, hoor je dikwijls. Een waarheid als een koe. Nu nog die koe bij de horens vatten om het leesniveau van Nederland stevig op te krikken. Dit onderwerp verdient alle aandacht en steun ik van harte.”

MARTINE GOSSELINK

“We hebben een gemeenschappelijke taal nodig, want we moeten met elkaar praten, praten, praten. Om elkaar te kunnen begrijpen, om elkaar te leren waarderen en om elkaars pijn en vreugde te kunnen voelen.”

SHEILA SITALSING

LEDEN VAN COMITÉ VAN AANBEVELING

Onze visie

Taal is de sleutel tot participatie. Voor een deel van de Haagse anderstalige burgers is de stap naar deelname aan de samenleving groot. Om die stap te kunnen maken, hebben zij behoefte aan een laagdrempelig taalaanbod waarmee zij basiskennis en -vaardigheden kunnen opdoen.

Taal aan Zee bereikt met het lesaanbod anderstaligen die (nog) geen of onvoldoende toegang hebben tot, of ondersteuning nodig hebben bij reguliere educatie. Deelnemen aan educatieve activiteiten van Taal aan Zee is voor hen een middel om de volgende stap te zetten in de Nederlandse samenleving.

Onze missie

Als professioneel geleide vrijwilligersorganisatie verzorgt Taal aan Zee in Den Haag een laagdrempelig en gedifferentieerd educatief aanbod voor kwetsbare anderstaligen, vluchtelingen, asielzoekers en andere migranten en/of laaggeletterden om hun zelfredzaamheid te versterken en hun deelname aan de samenleving te bevorderen. Hiervoor biedt Taal aan Zee een vraaggestuurd aanbod. Het gaat daarbij veelal om maatwerk omdat de situatie van de deelnemers sterk verschilt wat betreft omstandigheden, het taalniveau, de cultuur, de geschooldheid in het land van herkomst en het leervermogen.

De lessen en andere activiteiten vinden zowel individueel als groepsgewijs plaats en worden aangeboden op de centrale locatie, dan wel aan of dichtbij huis. De activiteiten van Taal aan Zee worden geheel uitgevoerd door vrijwilligers. Zij worden hierin ondersteund door een klein team van betaalde medewerkers.

In 2025 was de rol van Taal aan Zee als de grootste aanbieder van non-formele educatieve activiteiten voor asielzoekers, statushouders en andere kwetsbare anderstaligen in de regio Haaglanden, nog altijd van groot belang.

We hielden nauw contact met de afdeling Nieuwkomers van de gemeente Den Haag over de verschillende opvanglocaties voor asielzoekers, statushouders en Oekraïners en hebben zoveel mogelijk ruimte gemaakt in ons aanbod voor de nieuwe asielzoekers die hier gehuisvest werden. Zowel de bewoners van de locatie Maanweg, Regulusweg als de diverse kleinere opvanglocaties, wisten zodoende de weg naar Taal aan Zee te vinden.

Wij voorzien dat onze educatieve activiteiten de komende jaren ook nog hard nodig zullen zijn. Het huidige kabinet heeft aangegeven de spreidingswet te willen handhaven. De gemeente Den Haag heeft een forse taakstelling wat betreft de opvang en huisvesting van asielzoekers en statushouders en zet zich ook in voor goede voorzieningen voor deze doelgroepen. Taal aan Zee draagt hier graag een steentje aan bij. Wij participeren in de klankbordgroep voor de te openen opvanglocatie Calandstraat en denken mee over Nederlandse les voor de te huisvesten asielzoekers en statushouders in het voormalige Rode Kruis ziekenhuis aan de Sportlaan.

Ook voor nieuw- en oudkomers in de wijken, zoals gezinsmigranten, hebben onze vrijwilligers het afgelopen jaar weer diverse activiteiten begeleid, zoals thuisles, kleinschalige groepsles en Taal in de Bibliotheek. Dit veelal in samenwerking met onze taalketenpartners. Al deze groepen anderstaligen zullen naar verwachting een beroep blijven doen op onze laagdrempelige educatieve activiteiten als broodnodige voorbereiding of aanvulling op de inburgering of als enige toegang tot educatie. Tegelijkertijd lopen we aan tegen beperkingen in financiën, personele inzet en fysieke ruimte.

[Lees hier het interview van Den Haag FM met Ingrid Suasso en Amina Karbache over de asielopvang Maanweg.](#)

“Als cursisten zich bij ons aanmelden, kijken wij naar hun achtergrond en naar wat ze kunnen. Dan worden ze in een groep geplaatst naar aanleiding van hun niveau. Dat gaat van analfabeten tot vergevorderden.

De bewoners (van Maanweg) gaan twee dagdelen per week naar Taal aan Zee, waar ze lessen volgen in groepen van maximaal vijftien personen. De mensen stromen in en uit, want ze moeten vaak weer naar elders in het land. Dus we proberen door het jaar heen zo veel mogelijk nieuwe groepen te maken, zodat mensen niet lang op een wachtlijst staan.”

INGRID SUASSO EN AMINA KARBACHE

Menskracht en middelen

Om alle deelnemers een goede en veilige plek te kunnen bieden, blijft het beleid gericht op een financieel gezond Taal aan Zee met voldoende menskracht en middelen. Daarin staat afstemming en samenwerking met andere partners in de taalketen en met de gemeente centraal zodat middelen zo efficiënt en effectief mogelijk ingezet worden.

Jaarlijks doen Taal aan Zee en ROC Mondriaan Taal+ school op verzoek van de gemeente mee aan de Impactmeting Trajecten Volwasseneneducatie Haaglanden om de impact van de door de gemeente gesubsidieerde trajecten te meten. Uit deze impactmeting blijkt keer op keer dat de investering van de gemeente Den Haag in taalbeleid en het behoud van de huidige taalinfrastructuur loont.

Uit het plan 'Regionaal Programma Laaggeletterdheid 2021 – 2024 Arbeidsmarktregio Haaglanden' blijkt dat 18% van de inwoners te maken heeft met lage basisvaardigheden (AMR Haaglanden, 2021). Om die reden kiest de regio met haar gemeenten er expliciet voor om meer in te zetten op basisvaardigheden. Eén van de doelstellingen van het plan van aanpak is dan ook om via scholing de sociale inclusie van de inwoners te vergroten. Hiermee hoopt men de inwoners met beperkte vaardigheden meer kansen te geven zodat ze naar vermogen kunnen deelnemen aan de samenleving, waarbij zij zo goed mogelijk kunnen wonen, werken en leven. Met de trajecten volwasseneneducatie van o.a. Taal aan Zee wordt deze scholing gefaciliteerd. Een aanbod dat gekoppeld is aan de maatschappelijke context en dat bijdraagt aan het beoogde maatschappelijk effect.

In 2024/2025 deden veel deelnemers van Taal aan Zee mee aan de impactmeting. Ook in 2025 bleken de trajecten weer succesvol. Uit het rapport:

“Uit de analyses wordt duidelijk, dat 97.9% van de deelnemers een leersucces ervaart op één van de gebieden. Dat houdt in, dat bijna alle deelnemers van de trajecten volwasseneneducatie leersucces ervaren en dus een betere plek in de samenleving of op de arbeidsmarkt krijgen.

Op basis van het landelijk onderzoek zou dat percentage boven de 85% of hoger moeten zijn, wat het geval is.”

PROF. DR. MAURICE DE GREEF

In maart 2026 zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest en in de loop van 2026 zal een nieuw college aantreden. Taal aan Zee heeft zich in de aanloop naar de verkiezingen ingezet om het belang van Taal aan Zee en de bredere taalketenaanpak onder de aandacht te brengen, zodat de huidige educatieve infrastructuur met voldoende middelen behouden blijft. Deze boodschap lijkt breed in de gemeenteraad gedeeld te worden.

Wij vertrouwen erop dat een nieuw college dit belang onderstreept.

Taal aan Zee (toekomst)bestendig - Meerjarenbeleid

Het [meerjarenbeleidsplan](#) voor de periode 2023-2026 vormde ook in 2025 de leidraad voor Taal aan Zee. In de loop van 2026 zal een nieuw meerjarenbeleidsplan worden ontwikkeld. Kern van onze beleidsagenda blijft de komende jaren Taal aan Zee te bestendigen zodat de educatieve activiteiten voortgezet kunnen worden zolang dat voor onze doelgroepen nodig is. Adequate en betaalbare huisvesting is een belangrijke voorwaarde om kwalitatief goede activiteiten te bieden. De huidige huisvesting aan de Calandstraat 1 voldoet hier onvoldoende aan. De komende twee jaar zal naar andere huisvesting worden uitgekeken.

Vrijwilligers

Verder blijft Taal aan Zee investeren in haar grootste kapitaal: de vrijwilligers. Zonder vrijwilligers geen Taal aan Zee. In 2025 is hard gewerkt aan het opnieuw verkrijgen van het Keurmerk Goed Geregeld, zodat onze vrijwilligers erop kunnen vertrouwen dat er goed voor ze wordt gezorgd. Dit keurmerk is begin april feestelijk uitgereikt door Gert-Jan Aleman, Directeur-Bestuurder van [PEP Den Haag](#), namens de landelijke Vereniging [VrijwilligerswerkNL](#). Een mooi begin van het Internationale Jaar van de Vrijwilliger waartoe 2026 door de Verenigde Naties is uitgeroepen. In dat kader zullen we diverse bijeenkomsten voor onze vrijwilligers organiseren en hen nog meer in het zonnetje zetten.

Ook blijven we inzetten op het aantrekken van jonge vrijwilligers via het [programma Jong Taal aan Zee](#). In 2024/2025 hebben we in dat kader een kort traject Maatschappelijke Diensttijd (MDT) gedaan. Dit programma was mogelijk door het verkrijgen van subsidie van ZonMw.

Een traject Maatschappelijke Diensttijd biedt een mooie kans voor jongeren tussen de 12 en 30 jaar om hun talenten te ontdekken en zich in te zetten voor een ander, bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk. Vanaf oktober 2024 konden jongeren zich aanmelden voor Jong Taal aan Zee. Het doel was dat zij kennis zouden maken met verschillende vrijwilligersactiviteiten binnen Taal aan Zee. Afhankelijk van hun leeftijd en interesses, kregen ze een programma op maat: eerst meelopen, en later zelfstandig een (deel van een) activiteit uitvoeren. Van november 2024 tot februari 2025 hebben 30 jongeren meegedaan met MDT, 9 jongeren van het gymnasium Haganum (14-15 jaar) en 21 jongeren (18-30 jaar) die Jong Taal aan Zee zelf hadden gevonden. Ze hebben meegekeken bij en deelgenomen aan de verschillende activiteiten van Taal aan Zee. Dit was zo succesvol dat we in de zomer van 2025 een uitgebreider plan voor drie jaar hebben ontwikkeld en ingediend bij het ministerie van OCW. Dit gaan we samen met landelijke partner Het Begint met Taal en Utrechtse collega-organisatie Taal Doet Meer uitvoeren. Iedere organisatie zal jaarlijks 30 jongeren tussen de 18 en 30 jaar een traject van 6 maanden bieden waarin zij kennis maken met vrijwilligerswerk.

De subsidie is toegekend en het project MDT Taaltoppers is begin 2026 van start gegaan. We hopen hiermee veel jongeren te enthousiasmeren om vrijwilligerswerk te gaan doen. Bij Taal aan Zee of een andere organisatie.

Zo bouwen we, ook in het nieuwe jaar, samen aan een maatschappelijk betrokken generatie die zich actief inzet voor de samenleving.

Bij Taal aan Zee draait het om meer dan alleen het leren van de Nederlandse taal. Aan de deelnemers werden in 2025 extra activiteiten aangeboden die met name gericht waren op het bevorderen van de participatie, verbinding met Den Haag en kennis van de Nederlandse samenleving. De uitstapjes maken zichtbaar hoe cultuur een belangrijke rol speelt in het vergroten van zelfvertrouwen, het gevoel van welkom zijn en het stimuleren van taalgebruik buiten het klaslokaal. Van inspirerende culturele uitstapjes tot gezamenlijke activiteiten en bijzondere samenwerkingen: deze momenten boden ruimte om de Nederlandse taal in de praktijk te brengen, nieuwe ervaringen op te doen en elkaar beter te leren kennen. Zo bezochten de deelnemers de bibliotheek, concerten en voorstellingen, musea, de Tweede Kamer, voorlichtingsbijeenkomsten (bijvoorbeeld over werk) en andere instanties. Regelmatig waren er ook bijzondere projecten zoals een leesclub of een kunstworkshop.

“Om deze activiteiten te kunnen aanbieden werkt Taal aan Zee nauw samen met partners en donateurs. Wij zijn Bibliotheek Den Haag, het Residentie Orkest/Symphony 2030, Amare, het Nationale Theater, het PAARD, de Vaillant, het Huis van het boek, het Haags Historisch Museum, Madurodam en alle andere partners zeer dankbaar voor deze betekenisvolle samenwerking en de waardevolle momenten die deze organisaties onze deelnemers bieden om actief mee te doen aan het culturele leven in Den Haag.”

INGRID SUASSO

Rondleidingen in de bibliotheek: Ook dit jaar zijn alle lesgroepen van Centraal, Taal in de Praktijk en In de wijk met een uitgebreide rondleiding verwelkomd in de bibliotheek op het Spui en andere bibliotheken in Den Haag. Deelnemers werden enthousiast over de informatie over alle mogelijkheden in de bibliotheek en de gratis bibliotheekpas. Velen hebben direct boeken geleend en daarmee werd een volgend bibliotheekbezoek gestimuleerd. Voor de gevorderde en afzwaaiende deelnemers van Taal in de Praktijk en In de wijk is de doorstroom naar de activiteit Taal in de bibliotheek belicht en dat leidde tot meerdere deelnemers die nu deelnemen aan Taal in de bibliotheek. Daar doen we het voor!

Concerten en voorstellingen

Residentie Orkest: Sinds 2022 is Taal aan Zee maatschappelijk partner van Symphony 2030, het maatschappelijke project van het Residentie Orkest. En daar zijn we trots op. In het kader van onze samenwerking hebben onze deelnemers in 2025 bijzondere concertbezoeken beleefd in Amare en in het Zuiderparktheater in Den Haag. Deze uitstapjes boden niet alleen een culturele verrijking, maar hadden ook een diep persoonlijke impact. Deelnemers gaven aan dat de muziek hen raakte, rust bracht en zelfs hoop. Eén van onze deelnemers, die als asielzoeker in Nederland verblijft, deelde dat de muziek hem een moment van rust en hoop gaf, iets wat zo waardevol is in zijn moeilijke situatie. Het contrast tussen zijn thuisland, waar oorlog en onzekerheid heersen, en de schoonheid van kunst en muziek in Den Haag raakte hem diep. Het concert gaf hem niet alleen innerlijke vrede, maar ook kracht en motivatie om door te gaan.

Voor sommigen betekende het concert een eerste kennismaking met klassieke muziek, voor anderen een moment van verbinding en inspiratie. De unieke opzet van de concerten Close to Classics, dicht tussen de musici, versterkte deze ervaring.

Nieuwe samenwerking met Amare – Nice to meet you!

In 2025 is een waardevolle nieuwe samenwerking gestart met Amare in Den Haag, dat net als het Residentie Orkest gratis kaartjes beschikbaar stelt. De voorstellingen bieden onze deelnemers niet alleen ontspanning, maar dragen ook bij aan taalontwikkeling, verbinding en participatie in de samenleving.

Dankzij deze samenwerking konden deelnemers genieten van drie culturele uitstapjes in het Haagse cultuurhuis aan het Spuiplein. Zo genoten taalmaatjeskoppels van het concert Salute African Queens met zangeres Ntjam Rosie en het Metropole Orkest, beleefden gezinnen samen de energieke musical The WIZ, en werden deelnemers en taalmaatjes geraakt door de balletvoorstelling De Notenkraaker.

Voor veel deelnemers waren dit eerste kennismakingen met concerten, musicals of ballet in Nederland. De ervaringen werden omschreven als inspirerend, verbindend en onvergetelijk.

“Het was een mooie ervaring om samen met mijn taalmaatje in Amare te zijn. Wij kunnen samen meer Nederlands praten over onderwerpen als muziek en cultuur. Dat helpt mij bij het leren van de taal.”

TAALMAATJE FERAS

“Mijn leven begint nu.”

“Ik ben heel dankbaar, de muziek raakt mij zo.”

“Wat fijn dat we bij dit concert zijn. Ik hoef me even geen zorgen te maken en heb genoten.”

“Wat mooi. Dit is mijn tweede klassieke concert ooit.”

REACTIES VAN DEELNEMERS

Het Nationale Theater

Een aantal lesgroepen ging naar Bab ad-Daar in het Paradijstheater van de Koninklijke Schouwburg en naar Bad Nature (Club Guy & Roni) in de Grote Zaal van de Koninklijke Schouwburg. Inmiddels een mooie traditie!

PAARD

In het voorjaar gingen deelnemers en docenten naar Franse chansons meet flamenco: Philippe Elan en Eric Vaarzon Morel met het Residentie Orkest. Ook ging een lesgroepje in december naar Het muzikale verhaal van AZC bewoners, een mooie show waar asielzoekers samenwerken met De Niemanders.

Musea

Taal aan Zee werkt samen met vele culturele organisaties die gratis toegang bieden tot musea en voorstellingen. Ook de vrijkaarten van Vluchtelingenwerk voor een aantal musea in Den Haag hebben er in 2025 weer voor gezorgd dat de groepen van ons centrale adres en taalmaatjes verschillende musea hebben kunnen bezoeken. Met een speciaal hiervoor gemaakte lesbrieven kunnen de docenten en taalmaatjes het uitstapje naar een museum voorbereiden in de les.

Populaire bestemmingen waren het Mauritshuis, Louwman Museum, Panorama Mesdag en het Huis van het boek.

Nieuw: Huis van het boek

Bij het Huis van het boek waren er rondleidingen in eenvoudige taal en konden deelnemers van Centraal, In de wijk en taalmaatjes een workshop 'papier scheppen' of kalligrafie volgen. De middagen werden afgesloten met een drankje in de museumtuin. Elke deelnemer kon daarna een mooi papieren kunstwerkje mee naar huis nemen.

Het was niet alleen voor de deelnemers een heel positieve ervaring.

De medewerkers van het Huis van het boek waren ook heel enthousiast om kennis te maken met de doelgroep die nog niet geregeld over de vloer komt.

“Dankzij de steun van het Nederlands Letterenfonds voor het project ‘Heel Taal aan Zee leest verder’ konden wij deze activiteiten realiseren. Hiermee hebben wij het leesplezier en de leesvaardigheid van onze deelnemers verder versterkt.”

ANNABELLE LOCK

Nieuw: NT2-wandelingen Historisch Den Haag

Speciaal voor taalmaatjes met A2-, B1- of B2-taalniveau waren er in de herfst NT2-wandelingen Historisch Den Haag, aangeboden door het Haags Historisch Museum.

De wandeling startte met een korte presentatie in de Gevangenpoort, waarbij de cursisten in vogelvlucht werden meegenomen door de ontstaansgeschiedenis van Den Haag. Vervolgens nam de museumdocent de groep mee langs de plekken uit de presentatie: het Binnenhof, de Hofvijver en het Lange Voorhout. Er was ruimte om vragen te stellen en er waren korte opdrachten. Alles in begrijpelijk Nederlands. De maatjeskoppels sloten af met een gezellig drankje in de stad. Opnieuw een mooie combinatie van taal, cultuur en samen leren!

Taalcoach Anita geeft gewoonlijk Nederlandse les aan een groepje moeders van basisschool 't Palet. Deze keer brachten ze samen een bezoek aan het Huis van het boek, het oudste boekenmuseum ter wereld.

“Jeetje, wat was dát een leuke excursie zeg! Bedankt.
We hebben uitgebreid de tijd genomen om het museum te
verkennen — zó leuk en boeiend was het.

Daarna hebben we heerlijk koffie gedronken in de tuin.
Dank aan het Huis van het boek en onze hartelijke gastvrouwen
voor de warme ontvangst.
We komen graag nog eens terug!”

TAALCOACH ANITA

MEER DAN TAAL!

Zomerfeest Taal aan Zee Centraal in Theater De Vaillant

Op dinsdag 1 juli was het écht zomer: ruim 30 graden, maar dat hield onze deelnemers en hun docenten niet tegen om te komen genieten van een gezellige en creatieve middag in De Vaillant. De Iraanse schrijver Sholeh Rezazadeh opende het feest met een prachtig gedicht, waarna een groep cursisten met haar in gesprek ging.

Ondertussen waren er workshops collage maken, gedichten schrijven en volksdansen.

De creatieve energie was geweldig om te zien. Collages mochten mee naar huis, de gedichten kregen een mooie plek bij Taal aan Zee. In de foyer werd er gekletst met spreekkaarten op tafel, wat voor veel leuke gesprekken zorgde. En bij de afsluiting zorgde de groep volksdancers voor een spetterend optreden, waarbij spontaan deelnemers en docenten meededen. Wat een geslaagde middag.

Zomerfeest Taal aan Zee In de wijk: bowlen op Scheveningen

Dinsdag 2 juli werd een gezellig en vooral sportief zomerfeest, want de deelnemers uit de wijk gingen bowlen. Een mooie, nieuw ontwikkelde lesbrief werd in de les gebruikt. Zo konden alle taalcoaches de excursies voorbereiden.

Veel deelnemers maakten op een ontspannen manier kennis met bowlen. Er waren ook leuke prijzen te winnen. Daarom werd er extra goed gestreden op de bowlingbaan in de Palace Promenade op Scheveningen. De middag werd afgesloten met een hapje en een drankje.

“Grote dank aan Stichting Protestants Indisch Geestelijk Leven.
Hun donatie is gebruikt voor het Lentefeest (bowlen)
en het Zomerfeest in de Vaillant.”

INGRID SUASSO

“De uitstapjes helpen je sneller te leren.”

“Wij gingen naar Madurodam. Onze lerares legde ons als een gids heel veel dingen uit. Ik bedank haar.”

“Ik leer mij vertrouwen.”

“Ik geniet echt van de uitstapjes en ik hoop dat we in de toekomst vaker zulke uitstapje kunnen maken.”

REACTIES VAN DEELNEMERS

ONS EDUCATIEVE AANBOD VOOR ASIELZOEKERS EN STATUSHOUDERS

- 468 asielzoekers en statushouders namen deel aan één of meerdere van de volgende lesprogramma's van Taal aan Zee op de centrale locatie, Calandstraat 1.
- De deelnemers kregen lessen Nederlands niveauverhoging en/of Spreekvaardigheid van A0 tot en met B2.
- Van de deelnemers is 36% vrouw en 64% man.
- 76% van alle deelnemers is jonger dan 44 jaar, 50% van alle deelnemers is jonger dan 34 jaar.
- De top vijf landen van herkomst: Iran (18%), Turkije (14%), Syrië (11%), Oekraïne (11%) en Irak (7%). Overig: 39%.
- Het gemiddelde rapportcijfer dat deelnemers geven is een 8,8.

ONS EDUCATIEVE AANBOD VOOR ASIELZOEKERS EN STATUSHOUDERS 2025

Speciaal voor asielzoekers, statushouders en een kleine groep andere kwetsbare anderstaligen uit Den Haag en omstreken organiseert Taal aan Zee op de centrale locatie op de Calandstraat groepslessen (niveau A0 tot en met B1). De lessen zijn gericht op het verbeteren en in de praktijk brengen van de Nederlandse taal. De cursussen starten in september en duren een schooljaar. Bijna alle deelnemers volgden één keer per week een les niveauverhoging (lezen, schrijven, spreken en luisteren) en één keer een les spreekvaardigheid (spreken en luisteren).

Deze lessen worden zoveel mogelijk gecombineerd gegeven. Alleen één keer per week niveauverhoging is niet toereikend om voldoende vorderingen te maken. Door daarnaast lessen spreekvaardigheid te geven, kan de lesstof beter ingeslepen worden en wordt deze in de spreekpraktijk toegepast. Door de spreekvaardigheid te verbeteren, wordt ook de zelfredzaamheid van de deelnemers vergroot. De deelnemers die alleen spreekvaardigheid volgden, waren ofwel beperkt beschikbaar of statushouder en al bezig of klaar met de inburgering.

Als het cursusjaar is gestart met de deelnemers die vanuit het vorige jaar zijn doorgestroomd, start ook het wekelijkse inloopspreekuur weer voor nieuwe deelnemers. Aan de hand van hun niveau en opleidingsachtergrond worden zij in een groep bijgeplaatst of starten we een nieuwe groep. Tot aan de meivakantie worden er nieuwe groepen gevormd om zo de wachttijd voor deelnemers zo kort mogelijk te houden.

De lesgroepen

In totaal hebben 468 unieke deelnemers deelgenomen aan de lessen op de Calandstraat, verdeeld over de volgende groepen:

- 33 cursusgroepen NT2 Niveauverhoging (één keer per week twee uur les, niveaus A0 t/m B2)
- 40 cursusgroepen Spreekvaardigheid (één keer per week twee uur les, niveaus A0 t/m B2).

Er was in 2025 ook één lesgroep alfabetisering. Het gaat hier om deelnemers op A0-niveau die ofwel anders-gealfabetiseerd zijn en het Latijnse schrift niet machtig zijn of deelnemers die ook in de eigen taal analfabeet zijn.

Speciale lesgroep jonge asielzoekers

In maart 2025 kwam er een verzoek van het COA om een groep op te zetten voor jongeren die op de wachtlijst stonden bij ROC Mondriaan Taal+ school (hierna genoemd Mondriaan) om daar de Internationale Schakelklas te gaan volgen. Twee vrijwillige docenten waren bereid om les te geven en we hebben een speciaal programma voor de jongeren ontwikkeld. Helaas was de opkomst te klein voor een aparte lesgroep. De jongeren die wel kwamen, konden we plaatsen in de reguliere groepen zodat zij toch een aantal maanden les konden volgen.

Begeleiding deelnemers

Tijdens het cursusjaar kunnen de deelnemers met al hun vragen terecht bij de vrijwillige cursistenbegeleiders. Zij bewaken, samen met de vrijwillige docent, de voortgang van het leertraject. Hoewel Taal aan Zee geen officiële taalschool is, wordt de voortgang van de meeste deelnemers wel gemonitord. De docenten worden gestimuleerd om de deelnemers te toetsen. Deze toetsen zitten in de methodes die gebruikt worden. Veel deelnemers maken zo mogelijk ook een (aangepaste) eindtoets. Zo kunnen we de deelnemers bij de start van het nieuwe cursusjaar zoveel mogelijk plaatsen op het juiste niveau.

“Ik ben erg tevreden over de Nederlandse les bij Taal aan Zee. De docent legt alles rustig en duidelijk uit. Hij is geduldig, vriendelijk en zorgt voor een fijne sfeer in de les. Ik merk dat ik elke week vooruitga en voel me steeds zekerder in het Nederlands.”

“De sfeer in de klas is goed.
Daardoor voel ik me prettig en leer ik sneller.”

“Sinds ik met de cursus ben begonnen, merk ik dat ik meer durf te winkelen. Zo vroeg ik vandaag een medewerker in een winkel om een binnenband voor mijn fiets zonder dat ik hoefde te vertalen.”

REACTIES VAN DEELNEMERS

TAALMAATJES

- **138 taalmaatjeskoppels oefenden samen Nederlands.**
- Er zijn 96 nieuwe koppelingen gemaakt in 2025.
- 42 koppels zijn in 2024 begonnen.
- Van de deelnemers is 36% vrouw en 64% man.
- 80% van de deelnemers is jonger dan 44 jaar, 49% is jonger dan 34 jaar.
- De top vijf landen van herkomst: Syrië (25%), Jemen (23%), Turkije (20%), Iran (13%) en Oekraïne (7%). Overig: 12%.
- **Het gemiddelde rapportcijfer dat deelnemers geven is een 8,5.**

TAALMAATJES

2025

Taal-aan-Zee-maatjes richt zich op gemotiveerde volwassen asielzoekers en statushouders die de Nederlandse taal beheersen op niveau A1+ of hoger, deelnemen of hebben deelgenomen aan een taal cursus Nederlands als Tweede Taal (bij Taal aan Zee of elders) of de inburgering én in Den Haag wonen.

Het programma is bedoeld voor asielzoekers en statushouders uit Den Haag die de geleerde kennis van de Nederlandse taal in de praktijk willen brengen en meer thuis willen raken in onze samenleving. De grote meerderheid van de deelnemers noemt als leerdoel: “Ik wil beter Nederlands spreken”. Naast het oefenen van de Nederlandse taal is ook kennismaken met Nederlandse gewoontes en cultuur en het vergroten van het netwerk als zeer waardevol benoemd door de deelnemers.

Zij spreken gedurende een half jaar gemiddeld één keer per week af met een vrijwilliger van Taal aan Zee. Op deze manier kunnen deelnemers ook buitenschools de Nederlandse taal leren. Daarnaast vergroten de deelnemers hun netwerk in de wijk en stad en hun digitale vaardigheden, waardoor de kans op doorstroom naar andere relevante activiteiten groter wordt.

Zeker bij het taalmaatjesproject van Taal aan Zee gaat het om ‘Meer dan taal’. De taalmaatjes halen hun gespreksstof en inspiratie uit de activiteiten die zij samen ondernemen, zoals uitjes naar verschillende musea en concerten, het bezoeken van de vrijwilligersmarkten, exposities en het doen van spelletjes in de bibliotheek of een spelletjescafé. Praten gaat ook vaak een stuk makkelijker tijdens het wandelen, door de stad, langs het strand, door de duinen of het bos.

Om al deze activiteiten te stimuleren, worden de taalmaatjes gewezen op het gebruik van de Ooievaarspas en op het aanbod van ‘Welkom in het Museum’. Ook werd de historische stadswandeling van het Haags Historisch Museum gelopen en een workshop ‘kalligraferen met een ganzenveer’ gevolgd bij het Huis van het boek. Bovendien werden de taalmaatjes uitgenodigd voor verschillende concerten en voorstellingen die ons worden aangeboden door het Residentie Orkest en Amare.

TAALMAATJES

“Het taalmaatjes-project van Taal aan Zee is veel meer dan alleen de taal leren, je krijgt ook echt een kijkje in elkaars leven, cultuur en tradities.

Het is anders dan een doorsnee taalles; we zien elkaar en kletsen ongedwongen. Zo leer je de taal op een hele andere manier”,
legt Pauline uit.

Ömer vertelt trots: “Mijn Nederlands is nu al veel beter dan toen ik begon. Pauline heeft me echt geholpen om de taal veel sneller op te pakken, en daar ben ik haar heel dankbaar voor. Het is ook fijn om iemand te hebben die je een beetje helpt de weg in de Nederlandse samenleving te vinden.”

Ontmoet Omer en Pauline, twee
inspirerende taalmaatjes uit Den Haag!
[BEHAGUE.COM](https://www.behague.com)

AANBOD VOOR KWETSBAIRE ANDERSTALIGEN IN DE WIJK

- 280 kwetsbare anderstalige deelnemers kregen Nederlandse les in de wijk
- 31 deelnemers kregen thuis Nederlandse les en 249 deelnemers dichtbij huis.
- Van de deelnemers is 89% vrouw en 11% man.
- 60% van alle deelnemers is jonger dan 44 jaar, 26% is jonger dan 34 jaar.
- De top vijf landen van herkomst: Turkije (24%), Oekraïne (18%), Bulgarije (6%), Marokko (6%) en Nigeria (5%). Overig: 41%.
- De top drie van de Haagse wijken waar onze deelnemers wonen: Centrum (18%), Schilderswijk (14%) en Moerwijk/Morgenstond (13%). Overig: 55%.
- Het gemiddelde rapportcijfer dat deelnemers geven is een 9,1.

Aanbod les op maat in de wijk

Voor de doelgroep kwetsbare anderstalige vrouwen en mannen die (tijdelijk) niet in staat zijn aan reguliere educatie deel te nemen, biedt Taal aan Zee, als enige educatieve organisatie in Den Haag, de mogelijkheid van Nederlandse les op maat aan huis (thuisles) aan.

Ook wordt groepsles aangeboden op een vertrouwde locatie dicht bij huis, bijvoorbeeld op de school van de kinderen of in het buurthuis. Dit aanbod is bedoeld voor anderstalige vrouwen en mannen, die door omstandigheden (nog) niet kunnen deelnemen aan andere educatie in de wijk of aan het centrale aanbod van Taal aan Zee of de Taal+ school van Mondriaan. Het betreft voornamelijk vrouwen. De lessen zijn een keer per week twee uur en duren maximaal een jaar.

Tijdens het lestraject (een of twee keer per week twee uur, maximaal een jaar les) wordt toegewerkt naar een vervolgactiviteit buitenshuis. Deelnemers zetten hun eerste (noodzakelijke) stap naar zelfredzaamheid, verdere participatie, emancipatie en integratie.

Thuisles

Dit jaar zijn 31 deelnemers geholpen met het leren van Nederlands via deze laagdrempelige vorm van les. Voor 85% van hen was de aanwezigheid van minimaal één kind jonger dan 2,5 jaar de reden om in aanmerking te komen voor de Nederlandse lessen aan huis van Taal aan Zee. Inmiddels zijn er voor deze doelgroep meer mogelijkheden ontstaan om samen met hun kind taallessen in de wijk te volgen. De overige 15% van de deelnemers ontving thuisles vanwege gezondheidsproblemen, waaronder één deelnemer met een visuele beperking.

Het blijft een uitdaging om voor de thuislessen voldoende vrijwilligers te vinden, terwijl juist voor deze doelgroep thuisles van groot belang is. Voor hen is dit vaak de enige haalbare eerste stap in het leren van de Nederlandse taal en daarmee een onmisbare schakel in de Haagse taalketen.

Goed nieuws is dat een aantal deelnemers na afloop van de thuislessen is doorgestroomd naar groepslessen. Zij hebben meer zelfvertrouwen ontwikkeld en konden, mede doordat hun kind inmiddels is gestart op de voorschool, een volgende stap zetten in hun taalontwikkeling.

We zien de vraag naar thuisles licht afnemen, omdat Mondriaan sinds een tijdje ‘Les met kind op schoot’ aanbiedt. Dit is een uitkomst voor moeders met kleine kinderen die geen opvang hebben. Dit is een belangrijke reden waarom vrouwen thuisles krijgen. We zijn blij met deze positieve ontwikkeling. Het is belangrijk dat onze deelnemers zo snel mogelijk doorstromen naar educatie buitenshuis om isolement te voorkomen. Voor een kleine groep is thuisles het hoogst haalbare vanwege chronische gezondheidsproblemen.

**Lees hier de kracht van taal en ontmoeting:
taalvrijwilliger Anna vertelt
(interview Adviesraad Migratie)**

Groepsles op bijzondere leslocaties

249 deelnemers kregen dit jaar les op veel bekende leslocaties in de wijk.

Al jarenlang geven taalcoaches van Taal aan Zee Nederlandse les aan mensen die voor korte of langere tijd opvang, begeleiding en ondersteuning nodig hebben. Bij de locatie SHOP (Stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel) is het aanbod uitgebreid naar twee niveaugroepen, een beginners- en een gevorderde groep.

Wij proberen zoveel mogelijk in te spelen op de niveauverschillen in een lesgroep.

Als er voldoende vrijwilligers beschikbaar zijn kunnen wij de groepen splitsen op gewenst taalniveau. Ook houden wij rekening met de beschikbaarheid van onze vrijwilligers. Zo wordt op de locatie Prinsehaghe (twee groepen) en locatie Meester Schabergschool (twee groepen), bij één groep om de week lesgegeven door twee taalcoaches en door de onderlinge afstemming lopen de lessen goed.

Locaties groepslessen Taal aan Zee

Ook dit jaar waren de lessen vooral in buurthuizen en op basisscholen van de kinderen, zoals:

- Basisschool de Grote Beer - Moerwijk, één groep
- OBS Het Galjoen – Transvaal, drie groepen
- Mijn Buuf - Bezuidenhout, één groep
- Meester Schabergschool voor nieuwkomers – Centrum - twee groepen
- Kerk RCCG-BTS Mariahoeve – twee groepen
- KesslerPerspektief – één groep
- SHOP – Centrum - twee groepen
- Onze Wereld – Transvaal – twee groepen
- Basisschool Jeroen – Spoorwijk, één groep
- De Wissel – Moerwijk, één groep
- Nieuw: basisschool 't Palet – Vaillantlaan, één groep en basisschool Prinsehaghe - Centrum, twee groepen
- Nieuw: 5 groepen voor Oekraïners: SoZA (1), bij ANWB (3) en het Gulden Huis (1).
- Taal aan Zee, Calandstraat: Les op maat voor anderstaligen met een visuele beperking, één groep.

Er is meer aandacht voor lezen in de les. Zo hebben we bijvoorbeeld nieuwe, eenvoudige leesboeken op verschillende niveaus aangeschaft. Met de methode Beter Lezen wordt een basis voor leesvaardigheid aangeboden. Als de deelnemers al iets gevorderd zijn, kunnen deze leesboeken het gevoel versterken dat ze zelfstandig een boek kunnen lezen. De leesgroepen op de centrale locatie ervaren dit ook zo.

Taal in de Praktijk - Project Taalbehoud voor Volwassenen

Er hebben 53 deelnemers een traject gevolgd, waarvan 28 vanuit het Centrale aanbod van Taal aan Zee en 25 vanuit het aanbod In de wijk.

De deelnemers waren verdeeld over twee gemengde lesgroepen op de centrale locatie Calandstraat en twee lesgroepen in de wijken, respectievelijk in Laak, bij Wijkcentrum Cromvlietplein en in Wijkcentrum Moerwijk.

Het traject is speciaal voor anderstaligen die les hebben gevolgd bij Taal aan Zee of bij taalketenpartners en die stagneren in hun leerproces op A1- of A2-niveau. Zij nemen deel aan een traject taalbehoud, namelijk het onderhouden van de al geleerde spreek- en luistervaardigheid. Dit doen zij een cursusjaar of in ieder geval gedurende 40 weken (als de lessen later in het cursusjaar starten). Door de deelnemers een positieve leerervaring te bieden, zullen zij de taal meer gaan gebruiken, durven ze meer te spreken en zijn ze beter in staat om de taal in de praktijk te brengen.

Het programma is erop gericht om deelnemers kennis te laten maken met activiteiten op sociaal en educatief gebied om hen op weg te helpen naar zelfstandige participatie. Voorbeelden zijn: het bezoeken van een wijkcentrum voor informatie over cursussen en advies, bezoek aan een bibliotheek, deelname aan een conversatiegroep Taal in de bibliotheek en oriëntatie op laagdrempelig vrijwilligerswerk.

In alle groepen zijn dialogen geoefend die werden gebruikt bij bezoeken aan instanties en tijdens uitstapjes. Voorbeelden van behandelde thema's in 2025: gesprek met een huisarts, informatie over veiligheid met wijkagenten van Politiebureau Laak, informatie over activiteiten en hulpvragen bij een wijkcentrum, bezoek aan de bibliotheek voor een rondleiding en inschrijving, bezoek aan een woningcorporatie.

**het gemiddelde rapportcijfer
dat deelnemers geven is een 9,2**

In het tweede deel van het programma zijn vooral organisaties bezocht waar deelnemers informatie kregen over de activiteiten en hieraan konden deelnemen. Ook oriënteerden zij zich op laagdrempelig vrijwilligerswerk voor doorstroming na het afronden van het lestraject. Dit betrof activiteiten bij wijkcentra, een conversatiegroep Taal in de bibliotheek bij een locatie in de buurt, een bezoek aan PEP/Den Haag Doet en aan de Participatiekeuken.

“Ik vind leuk dat wij elke week een leuk en interessant onderwerp hebben geleerd.”

“Wij spreken in de les en wij hebben veel woorden geleerd. We hadden veel dialoog.”

“Ik spreek Nederlands, door te oefenen is mijn zelfvertrouwen toegenomen.”

REACTIES VAN DEELNEMERS

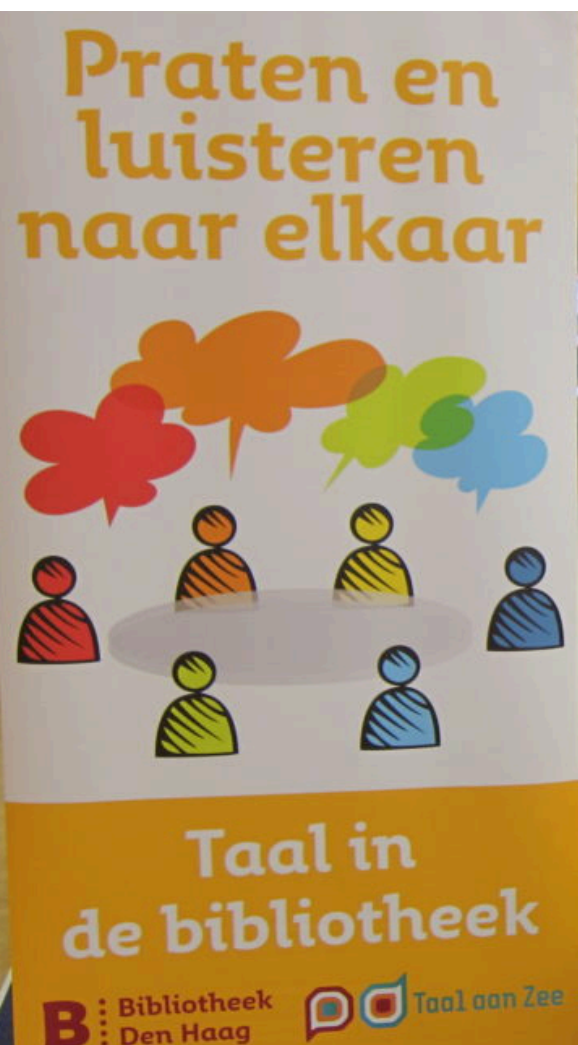
Taal in de bibliotheek

Taal in de bibliotheek is een laagdrempelige inloopactiviteit voor alle anderstaligen met minimaal taalniveau A1 om het Nederlands spreken in de praktijk te oefenen en de mondelinge taalvaardigheid te onderhouden. Een belangrijk aspect is ook dat deelnemers hun sociale netwerk vergroten door op informele wijze Nederlands met anderen te spreken.

Dit programma van de Bibliotheek Den Haag wordt in nauwe samenwerking met Taal aan Zee uitgevoerd. Taalvrijwilligers van Taal aan Zee zijn de gespreksleiders bij deze conversatiebijeenkomsten.

In 2025 waren er 28 inloopmogelijkheden om met Taal in de bibliotheek mee te doen, verdeeld over 21 locaties. Dit jaar namen gemiddeld 345 anderstaligen wekelijks deel aan Taal in de bibliotheek onder begeleiding van ruim 100 vrijwilligers.

Bibliotheek Den Haag heeft ieder jaar verschillende activiteiten. Een aantal daarvan wordt ook in Taal in de bibliotheekbijeenkomsten gedaan, zoals de campagne Heel Nederland leest, workshops van ProDemos in verkiezingstijd en taalwandelingen.

Heel Taal aan Zee leest verder

In 2022 ondertekenden wij met trots het manifest 'Heel Den Haag Leest' van de gemeente Den Haag. Daarmee zetten wij ons samen in om lezen leuker, toegankelijker en vanzelfsprekender te maken voor jong en oud in de regio Haaglanden. In het afgelopen jaar konden wij een sterke impuls geven aan ons eigen project Heel Taal aan Zee Leest door de subsidie van het Nederlands letterenfonds voor ons vervolgproject Leesbevordering 'Heel Taal aan Zee leest verder'.

We schaften extra leesboekjes aan voor onze deelnemers en startten een tweede wekelijkse leesclub op. Deze 'spin off' van het programma 'Heel Den Haag leest' is een waardevolle aanvulling op de reguliere lessen. Er hebben in 2025 in totaal 30 deelnemers meegedaan aan de leesclubs.

Voor vrijwilligers organiseerden wij workshops over lezen en grammatica, zodat zij deelnemers nog beter konden begeleiden. Voor deelnemers van Centraal werd een feestelijke dag georganiseerd met workshops rondom lezen, zoals het maken van een collage, het schrijven van een gedicht en een inspirerend gesprek met schrijfster Sholeh Rezazadeh.

Daarnaast gingen verschillende groepen op excursie naar museum Huis van het boek. Daar volgden zij een rondleiding in eenvoudige taal en namen zij deel aan een workshop kalligrafieren of papier maken (terug te lezen in het hoofdstuk Meer dan taal!).

De Leesclub van Taal aan Zee te gast in podcast Heel Den Haag Leest!

De excursies van de brugklassen van Sagènn

Een samenwerkingsverband met taalschool Sagènn startte in september 2022 in het kader van de inburgeringstrajecten die deze taalschool in opdracht van de gemeente uitvoert. In de eerste drie weken volgen de inburgeraars bij Sagènn de zogenaamde Brugklas en maken zij kennis met elkaar, de stad Den Haag, de Nederlandse cultuur en maatschappij. De excursies die tijdens deze weken in het lesprogramma zaten, werden begeleid door de docent van de klas en een vrijwilliger van Taal aan Zee. Meer dan om verwerving van het Nederlands, ging het hier voornamelijk om kennismaken met De Haagse Markt, het OV en de binnenstad van Den Haag. Ook zijn de klassen op initiatief van docent of vrijwilliger een paar keer naar Madurodam, het Louwman Museum en Panorama Mesdag geweest. Allemaal interessante activiteiten om de inburgeraars zich welkom te laten voelen in hun nieuwe omgeving.

Vanaf 2026 zullen de inburgeringstrajecten een andere invulling krijgen en stoppen de excursies. We zijn met Sagènn in gesprek over een mogelijke nieuwe rol van onze vrijwilligers in de nieuwe werkwijze.

Taalketenaanpak – Taalnota – HEA 2022-2026

Taal aan Zee heeft al jaren een belangrijke rol in het verbinden van (taal)organisaties en het samen realiseren van een aansluitende Haagse taalketen. Sinds 2017 wordt hieraan gewerkt door middel van de Taalketenaanpak. De organisaties ROC Mondriaan Taal+ school, Taal aan Zee, Xtra/Wijkz en Bibliotheek (met als onderdeel het Taalhuis) hebben als kerngroep een actieve en uitvoerende rol in de Taalketen. Met de Taalketenaanpak wordt gestreefd naar een samenhangende aanpak van taalactivering, taalniveauperhoging, taalonderhoud en doorstroom naar opleiding of werk. Zo ontstaat een aansluitende taalketen met een passend taalaanbod op maat door professionele taalaanbieders én vrijwilligersorganisaties in de stad.

De taalketenaanpak is door de gemeente als belangrijke leidraad voor het taalbeleid genomen, vastgelegd in de Taalnota en de Haagse Educatieve Agenda 2022-2026: 'Kiezen voor kansen'. De afgelopen jaren is deze aanpak succesvol gebleken en is in de aanpakwijken (Laak, Den Haag Zuid West, Rustenburg/Oostbroek en Transvaal/Schilderswijk) een steeds beter aansluitende taalketen ontstaan. Er is meer en diverser taalaanbod en er zijn onder meer taal oefenplekken gekomen waar anderstaligen op laagdrempelige wijze de taal in de praktijk kunnen oefenen.

In november heeft de kerngroep samen met de gemeente de huidige werkwijze geëvalueerd. In 2026 zal er een herijking van de doelen plaatsvinden. Dit wordt vastgelegd in een visiedocument dat de leidraad wordt voor de aanpak vanaf 2027.

ONZE VRIJWILLIGERS

De inzet van onze vrijwilligers is onmisbaar. Zonder vrijwilligers geen Taal aan Zee. We zijn er dan ook trots op dat in 2025 maar liefst 335 vrijwilligers zich voor onze stichting hebben ingezet. Zij voeren de belangrijkste taak uit: het oefenen van de Nederlandse taal met asielzoekers, statushouders en andere kwetsbare anderstaligen. Ze helpen deelnemers om zelfstandiger te worden en bouwen zo mee aan een betere toekomst. Daarnaast zijn vrijwilligers actief op veel andere gebieden, zoals cursistenbegeleiding en bestuur. Het zijn stuk voor stuk betrokken en gemotiveerde mensen.

In 2025 zijn veel nieuwe vrijwilligers (73) gestart, de meeste verspreid over verschillende rollen zoals taalvrijwilliger in de bibliotheek, taalmaatje en taalcoach voor groepslessen. Het grootste deel kwam in contact met Taal aan Zee via online zoekmachines, via medewerkers of andere vrijwilligers, of via PEP/Den Haag Doet en instellingen.

In datzelfde jaar is ook ongeveer eenzelfde aantal vrijwilligers gestopt. Dit betrof vooral vrijwilligers Taal in de bibliotheek, taalmaatjes en taalcoaches groepsles. De belangrijkste reden om te stoppen was een gebrek aan tijd of gezondheid.

Waardering

De vrijwilligers vormen het kapitaal van Taal aan Zee. We laten onze waardering voor hun inzet op verschillende manieren zien. Naast het regelmatig mondeling uitspreken van onze dank, kent Taal aan Zee een aantal vaste elementen in het waarderingsbeleid. De invulling verschilt per jaar. Dit jaar was de Vrijwilligersbijeenkomst in de Koninklijke Schouwburg het hoogtepunt.

Tijdens deze bijeenkomst namen Susi & Simba Mosis, cultureel trainers en storytellers, de vrijwilligers mee in het thema 'anders kijken, anders luisteren'. In een interactieve workshop kregen zij op een laagdrempelige, energieke en respectvolle manier meer inzicht in cultuursensitief werken en interculturele communicatie. We kunnen onze vrijwilligers niet vaak genoeg laten weten hoe belangrijk hun werk is en hoezeer we dat waarderen. Daarom was er deze avond extra aandacht voor onze jubilarissen. Wilma van de Sigtenhorst (tien jaar), Sylvia Eijking (vijftien jaar), Carla Nijman (vijftien jaar) en Helga Zurloh (vijftien jaar) werden in het zonnetje gezet. Ook stelde de nieuwe vertrouwenspersoon, Rudolphine van Holthe, zich voor.

In het kader van het Keurmerk Goed Geregeld gaven vrijwilligers hun mening aan de hand van enkele stellingen. De avond werd afgesloten met een gezellige borrel in de foyer. Aan het einde van de avond ging iedereen naar huis met een lokaal theepresentje.

Taal aan Zee te gast bij
Haagse Helden van Den Haag FM

Trainingen en workshops vrijwilligers

Vrijwilligers kunnen bij Taal aan Zee rekenen op professionele training, deskundigheidsbevordering, individuele begeleiding en ondersteuning door een team van ervaren, betaalde medewerkers. Alle nieuwe vrijwilligers volgen bij de start van het vrijwilligerswerk de Basistraining taalvrijwilligers van een tot vier modules bij Taal aan Zee. Deze training is niet alleen bedoeld voor de vrijwilligers van Taal aan Zee zelf, maar ook voor andere taalvrijwilligers in Den Haag. De gemeente financiert deze trainingen in het kader van de Taalketenaanpak.

Naast de Basistraining hebben onze vrijwilligers ook in 2025 extra aanbod voor bijscholing ontvangen. De volgende workshops zijn door het jaar heen aangeboden: Chat GPT in de NT2-les, Activerende grammatica, Cultuur sensitief werken, Meer doen met lezen en Inspiratiesessie Leesplezier.

Daarnaast waren er per vrijwilligersfunctie verschillende uitwisselingsmomenten en hebben coördinatoren instructie gegeven over het gebruik van lesmateriaal, begeleiden bij lezen en werken aan digitale vaardigheden.

Er zijn ook verschillende webinars via Het Begint met Taal en van Oefenen.nl aan de vrijwilligers aangeboden.

Trainingen nieuwe vrijwilligers

Er zijn 40 modules van de Basistraining geweest. Dit gaat om de modules Begeleiden bij NT2, Begeleiden bij spreekvaardigheid, Begeleiden bij lezen en schrijven, Werken met SpreekTaal, Gespreksleider bij Taal in de bibliotheek, de terugkomstbijeenkomst en de opfrisbijeenkomst van Taal in de bibliotheek. De vrijwilligers hebben 1 tot 4 modules gevolgd, afhankelijk van de functie. In totaal 131 vrijwilligers hebben deelgenomen aan de verschillende modules, waarvan 30 van Taal aan Zee. Vrijwilligers van de volgende organisaties hebben meegedaan: Taal in de Buurt, Bibliotheek Den Haag, Het Taalhuis, Mondriaan Taalplus, Taal en ontmoeting, MOC Heilig Hart, Stichting Yasmin, COA en STEK. Daarnaast waren er 2 startmodules voor Taalmaatjes. Hier hebben 22 vrijwilligers aan deelgenomen.

Vrijwilligersbeleid

Wij investeren continu in onze vrijwilligers. Dat vraagt onder andere om een helder en actueel vrijwilligersbeleid. In 2025 is het beleidsplan opnieuw tegen het licht gehouden en waar nodig aangevuld en aangescherpt. De meest recente versie van het vrijwilligersbeleidsplan is eind 2025 vastgesteld door het bestuur. In dit uitgebreide document maak je kennis met Taal aan Zee, onze visie op vrijwilligerswerk, ons aanbod en de verschillende taakgebieden waarin vrijwilligers actief kunnen zijn. Ook lees je wat wij van vrijwilligers verwachten en wat daar tegenover staat. In de bijlagen zijn belangrijke procedures, richtlijnen, afspraken en formulieren opgenomen. Een beknopt overzicht staat in de informatiemap, die de vrijwilliger ontvangt bij de start van het vrijwilligerswerk. Daarnaast is alle informatie terug te vinden op het intranet. Nieuwe vrijwilligers ontvangen hiervoor bij aanvang een uitnodiging.

Goed Geregeld

Taal aan Zee beschikt inmiddels al jaren over de kwaliteitsonderscheiding Vrijwillige Inzet Goed Geregeld van NOV (Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk). Met dit keurmerk willen wij laten zien dat we onze vrijwilligers serieus nemen en dat de vrijwillige inzet goed geregeld is bij Taal aan Zee.

Iedere vier jaar moet het keurmerk verlengd worden, in 2025 was het zover. Hierbij is het belangrijk dat meerdere vrijwilligers participeren om de organisatie te evalueren. Er is een werkgroep in het leven geroepen met tien vrijwilligers en een aantal betaalde medewerkers. In een aantal bijeenkomsten heeft deze werkgroep het vrijwilligersbeleid geëvalueerd en ook bekeken hoe het in de praktijk wordt uitgevoerd. Alle vrijwilligers kregen tijdens de vrijwilligersbijeenkomst de gelegenheid om mee te denken. Na een gesprek met onze adviseur van PEP Den Haag kon de aanvraag bij vrijwilligerswerkNL ingediend worden en ontvingen we begin 2026 het goede nieuws dat het keurmerk weer voor vier jaar is toegekend én een prachtig rapport, met als slotconclusie:

“Taal aan Zee staat stevig, kenmerkt zich door een warme cultuur en een professionele uitvoering. Mijn complimenten aan de organisatie, de vrijwilligers, het team én de begeleidend adviseur voor het rijke leertraject dat jullie samen hebben afgelegd.

Met overtuiging verleen ik de verlenging van het keurmerk Vrijwillige Inzet Goed Geregeld voor de komende vier jaar.”

SANNE VAN VIEGEN LOOYÉ, BEOORDELAAR VRIJWILLIGERSWERKNL

FINANCIEEL JAARVERSLAG

Taal aan Zee heeft het jaar 2025 afgesloten met een positief resultaat van € 3.539. Dit positieve saldo is opgebouwd uit een negatief resultaat van € 9.620 op de subsidies van de gemeente Den Haag en een positief saldo van € 13.159 op ontvangen fondsen en giften (eigen inkomsten).

Het positieve saldo is ten gunste gebracht van het stichtingsvermogen (onderverdeeld in een continuïteitsreserve en diverse bestemmingsreserves en -fondsen). Het stichtingsvermogen stijgt hierdoor van € 101.394 naar € 104.933.

Het balanstotaal is enigszins gestegen ten opzichte van 2024.

De lasten en baten van Taal aan Zee in 2025 waren als volgt:

in €	Werkelijk 2025	Begroting 2025	Werkelijk 2024
Lasten			
Personeel	736.296	705.600	695.748
Huisvesting	146.392	142.100	141.119
Organisatie	53.118	52.100	53.812
Projecten	76.849	-	55.082
Cursisten	20.952	23.400	22.621
Vrijwilligers	17.682	21.700	17.546
Interest	-	-	-
Totale lasten	1.051.289	944.900	985.928
Baten			
Subsidies	834.750	725.100	890.096
Fondsen	122.487	189.800	1.784
Interest	6.140	3.500	6.808
Overige inkomsten	91.451	26.500	90.641
Totale baten	1.054.828	944.900	989.329
Saldo baten en lasten	3.539	-	3.401

De balans van Taal aan Zee zag er ultimo 2025 als volgt uit (na resultaatverdeling):

in €	2025	2024
Activa		
Inventaris en automatisering	28.226	25.342
Te vorderen posten	47.243	92.058
Geldmiddelen	412.142	124.290
Totale activa	487.511	241.690
Passiva		
Stichtingsvermogen	104.933	101.394
Nog te besteden projectgelden	-	24.627
Te betalen posten	382.578	115.669
Totale passiva	487.511	241.690

Bovenstaande cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2025 van Taal aan Zee. Deze jaarrekening is door een onafhankelijke accountant gecontroleerd en van een goedkeurende controleverklaring voorzien.

Subsidies, fondsen, overige inkomsten en bijdragen

Taal aan Zee werd in 2025 voor een belangrijk deel gesubsidieerd door de gemeente Den Haag. Daarnaast waren er inkomsten door inschrijfgelden van deelnemers, projectsubsidies, bijdragen door fondsen en (culturele en maatschappelijke) organisaties, advisering van derden en giften en donaties.

Subsidies en fondsen

Gemeente Den Haag

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Nederlands letterenfonds - Pilotregeling Leesbevordering, bestemd voor het project Heel Taal aan Zee leest verder
MDT kort traject (ZonMw)

Solidariteitsbijdrage religieuzen KNR-PIN - schenking als bijdrage aan lessen voor asielzoekers in de regio van Den Haag.

Giften en donaties

We vermelden verder graag de volgende giften en donaties:

Stichting Protestants Indisch Geestelijk Leven

Maranathakerk Den Haag, opbrengst jubileumactie

Kloosterkerk Den Haag, de opbrengst van meerdere collectes

Kerk op Scheveningen (Protestantse Gemeente Scheveningen) doneert voor het derde achtereenvolgende jaar de opbrengst van een collecte.

We kregen privédonaties en donaties via WhyDonate.

TNO Defence, Safety & Security | Operations doneerde een nieuwe printer.

In het kader van **Social Return On Investment (SROI)** doneerde BMC laptops en heeft kennis en expertise ingezet 'om niet' (pro bono). Wij zijn geholpen met kennis op de vakgebieden communicatie, AI en analyse en onderzoek.

Overige bijdragen

Taal aan Zee is maatschappelijk partner van Symphony 2030 (Residentie Orkest), Amare, het Nationale Theater en het Haags Historisch Museum.

Carin van der Hor maakte een online module over sociale veiligheid voor vrijwilligers.

“Namens Stichting Taal aan Zee wil ik al onze vrijwilligers, de gemeente Den Haag, fondsen, donateurs, samenwerkingspartners en supporters bedanken voor hun onschatbare bijdrage aan het succes van onze programma's en dit mooie jaar. Samen blijven we door middel van taal het verschil maken in het leven van mensen.”

INGRID SUASSO

COLOFON

Dit jaarverslag is een uitgave van:

Stichting Taal aan Zee

Calandstraat 1

2521 AD Den Haag

070-3456005

www.taalaanzee.nl

info@taalaanzee.nl

Eindredactie: Eline van Oord, Ingrid Suasso en Saskia de Koning

© 2026 Taal aan Zee

Foto's:

Beeld (pagina 7) Splinter Chabot: ©Tom Cornelissen en Sheila Sitalsing: © Els Zwerink

Beeld Taalmaatjes (pagina 27): behague.com

Beeld Taalvrijwilliger Anna (pagina 30): Gabriël Sel

Beeld en Podcast Heel Den Haag Leest (pagina 35): Heel Den Haag Leest

Overige foto's: © Taal aan Zee

